

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novar "ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló" a vobis institutum ad cat olicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. A általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló" cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:

1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-ter.

Egyes számok kaphatók: a dohányzószékben.

Humiliate capita vestra Deo.

— *Prohászka Ottokár* dr. székesfehérvári megyéspüspök nagyböjti körlevele. —

Krisztusban szeretet hívem! Itt a nagyböjt, Jézus negyvennapos böjtiének s imájának emléke s előkészület az ő imáandó nagy művére, megváltásunkra s föltamadására! Föl, kedves hívem, Jézus utjai a mi utánk, Jézus példája a mi életünk mintája, ha ő böjtielt s a magabizálással pusztájába vonult, mi is utána indulunk s ha ő szenvedett értünk, mi is szenvedünk érte s küzdelmeinket, fáradságainkat, szenvedéseinket egyesítjük az ő elkínzott, de türelmes lelkevel.

Meg akarjuk tartani ezt a nagyböjtot, meg akarunk aláécsni az Ur Jézus keresztje előtt s váltalmást tenni ezzel arról, hogy bűnösök vagyunk s megváltást keresünk büntől s büntetéstől.

I. E járásban van üsdök óta az ember. Nézzétek az emberket, a nemzeteket, a nemzedékeket utjait, eszre fogjátok venni, hogy bármire járnak, mégis csak szívük nyugalmát keresik s azt másban mint az Isten Főbocsátó kegyelmében meg nem találhatják. Az ember szíve a régi, bűnössege is a régi, esd-e hát, hogy megmaradt vagyis is az Isten környélete s kegyelme után? Ne nézzétek azt, hogy jobb utakon, szebb utcákon jár most mint jart reggel; mert a por, mely lelkere szárl ugvaraz, a sár is a régi s az ember éri, hogy a lelke sáros s tisztulna kell. Ne nézzétek, hogy takarcsábt, jobboldi hazakban lakik; mert a lélek háza nem változott szent Pal óta, aki mondta: „mire itt maradtok városunk, hanem a jövendőt keressük.” (Zsid. 13, 11.) Ne nézzétek, hogy mily kegyelem s kegyesség tekintetok ablakok s kirakatok tükrözgeik; mert a lélek nem talál pihet or sen n. tele barsony, kegyetlen, ha átválto s ha szívet fűn nyomja, akkor úgy éri magát, mintha énem, piba szörnyeg s kigyók szeszegének. Ne nézzétek, hogy mily világgasság mellett féltek az este, vajjon fagygyuertyva, petrolium vagy gaz és villany világít nektek; mert a szuroklágyak, az istalomnyak, a villamos fény fölött egytornán retyogtak az eg nema csillagai. Ne nézzétek, hogy mily gondolkodás divatja fészeltg körüöttetek, vajjon derülték s mesolygok vagy sötetek s kegyetlenek vételek az emberket; vajjon féregnek vagy utembetnek ézi e magát a halandó; mert a harc az ereny s a lün, a haladás és hanyatlás, az élet és halál közt a régi, régi, nagyon régi, sok-sok ezereves. Ebben állunk s kinos gondolatok gyötök nemcsak fejünket, hanem szívünket is, — mindenek fölött pedig ezek: *éni, bánat, bosszant*. Nagy s fontos kérdések: mélyek mint az egholt s keserűek mint a tenger; s ezen a sötét mely égbolton függ a tekintetünk s aggodva, imadkozva kerdezzük: mi lesz, mi lesz hat véltünk? Kényörtül e rajtunk az Ur, az a hatalmas, háromszor szent Isten? aki a bünt gyűlöli, fogja-e a bűnöst szeretni? aki elszakadt az ő atyai szíveről, nem válik-e annak ez az atyai szív kovó, milyen összetörök az ember renénye?

S e gondol.toktól üzetve megindult az ember bünt banni s kegyelmet s bűnbocsánatot keresni. Amilyen fág a világ, oly nagy lett a siralomház s a világtörténelem utjain folyton föl-föl csendült az ének: *Kyrie eleison*. . . Uram igralmazz nekünk! Bármire tekintünk, akar a virágos, fűszeres Indiába, akár a remetek lakott Nílus partokra, akár az Eufrát nagy városaira, minde-

nütt felhangzik a lélek bánata, s az ember gondolkodik, hogy mint segítsen rajta. Voltak, kik létségbecstek s egyre hangoztatták: siessünk meghalni; jót, vigaszt itt a földön úgy sem várhatunk; voltak, kik tanácsolták: fojtsuk örömbbe, élvezetbe lelkünk gondját s ringassuk el énekekkel, zenével a síró gyermeket. Voltak, kik kegyetlenkedtek, ostorokkal fölszaggatták testüket, csatok-kl földagasztották bőrüket s tükkel szurkálták; bűnbánatot tartot'ak, véres nyomokon; ez a vakbuzgóság bánata volt, mely vérez, öl, nyomorékká tesz. S közbe-közbe halljuk a próféták menydörgő szavát, mely Ajalon, Hebron, Karmel tájáról hangzik: tartatok bűnbánatot, de biztatok! Szomorkodjatok, de reméljétek! Sirjatok, de kisírt szemekkel is Atyátokra ismerjétek Istenben!

II. Itt, itt, a régi zsidók följén a hitnek s bűnnek, de bánatnak is följén kelték föl azok az ibletett férfiak, a próféták, kik szabadok voltak mint a sóknyok; erősek mint a tölgyek s kiknek szava mint az Isten menydörgése. Mind-egyikük egy-egy felhő, lelkük a bánat viharjainak szárnyán végigzúg a földön: szavuk kiáltó szó: fussatok emberek — kiáltják — fussatok az Isten buszoló haragjának napja elől. Beszéljük ki nem hogy a „jaj” szóból. „Jaj nektek — mondja Izsias — jaj nektek vétkes nemzet, gonoszszággal terhelt nép, civetmült ivadéok . . . Jaj nektek, kik házhoz hazat ragasztotok és mezőlöz mezőt foglaltok, míg a szegénynek nincs hová fejét lehajtas . . . Jaj nektek, kik reggel fölkeltek a részegedésre . . . Citera es lant, dob es sip es bor van lakmaitokon . . . Jaj nektek, kik mint szekérvővel fogjátok a bűnt . . . kik várost vérel építetek s a szeretet-szolgálatba építéket eresztétek . . .”

Halljátok kedves hívem e keserű komoly beszédet: ott ülnek a bánatos férfiak Judaea-nyegem, Jeruzsalem romjain, az Eufrát partjain, lelkük Istenbe mélyed, szívük fáj, karjaikon a rabság bűnése, nyakukban az inség igája s szavuk écseng a világon, évszázadokon s ezredeken: kégen nyelven beszélnek a fölnek, de édes nyelven, a bizó bánat nyelven a szívnek: „con-vertete, convertete Jeruzalem,” térj meg, térj Urához Jeruzsalem, ez a végfőház tör ki belőlük egyre.

III. S mi annál inkább akarjuk szavukat megfogadni, annál inkább akarunk a bánat s a szívviszámogatásnak, a fojtnak s önmegtudásnak utjára lépni, mert mi tölbet tudunk mánt ok; mi tölbet látunk mint ok; mi tudjuk, mi lelkerde-zünk attól, hogy az a környéletes Ur Isten, akinek haragjától féltek, kezeskedtek közénk; tudjuk, hogy nem villámlással, nem korbáccsal jót, hanem önmagunk állította föl a bitófát, hogy bűnbánatot, véres penitenciát írson s azt azt az Isternek örökös lemtassza. Mi tudjuk, hogy eljött a mi Megváltónk, eljött azzal a nagy lelekkel, mely az elrepedt nádat szét nem törí s a füstölő kancót ki nem oltja; tudjuk, hogy eljött a bűnösök barátja!

Feléje tart az enyhülést kereső lelek bánata, feléje repülnek szívek, kik megváltást keresnek. Jönnék, akiket hívott: Zachaeus és Levi, de jönnék hozzá olyanok is, kiket szóval nem hívott, de akik kegyelmének vonalmát érezték. Magdolna és a házasságtörő asszony! Lelkek tisztultak körülötte; az evangéliumot a lélektisztujás illata vette körül. Emnése a szívekben bánat fakadt s oly édes volt elsirni az ő keblén, amj fájt lelkünknek. O gyérünk feléje Zachaeus és Levi, Magdolna és Peter nyomaiban. Gyérünk

s bánkódjunk. Bánat nélkül nem férfözhetünk hozzá. De az nekünk nem teher; mert ugyan ki ijedeznék attól a bánattól, mely lelket világosít, s szívet tisztít és boldogít. Nem az a sötét, az a vigasztalan, az a kegyetlen bánat az; nem a dervisek, nem a flagellánsok bánata; hanem a tékozló fiu bánata, kinek az atya szíve már nyitva állt, mikor a ház kapuja még csukva volt. Szeretéből fakadó bánat ez, melyet Jézus gondolt s a tékozló fiu példabeszédében adott elénk. Lám a tékozló fiu bánatában gondolta el az Ur Jézus őssze gyermekeinek s híveinek bánatát. Oly bánatot gondolt, mely nem azért kesereg, hogy nincs többé pénze, melyen mulathat, nem is azért panaszkodik, hogy szivtelen emberek enni nem adtak neki s a moslékvályuhoz utasították; nem oly bánatot gondolt az Ur Jézus, mely a tékozló fiuban akkor támadt, mikor visszatérve megpillantotta az atyai házat s elgondolta eltűnt tiszta szép fiatalágát; bánat volt ez ugyan mind; de a legegétőbb s egyszersmind legüdösségesebb bánat, annak a tiszta szeretetnek bánata volt, mikor az atya borult a fiu nyakába, mikor szívéhez szoritotta s könnyes ajkát a . . . nyomta; ez a csók édes volt, de éles is, éles mint a tőr, mint a kard, mely szívet átszegez. Ezzel a bánattal közeledünk hozzá s mondogassuk: Ah szeret, szeret minket Jézus, vár reánk, szívéhez szorit, homlokunkon csókol; testvérek, mit te- gyünk, hová legyünk e megváltó szeretettől? Ugy-e, hogy a szeretettől bánkódik, sir, sajog a lelkünk, ugy-e, hogy szeretettől fakad ki szívünk-ből a bánat: Atyám, Uram, mesterem s királyom, vétkeztem, de szeretlek s inkább meghalok sem-hogy ne bizzam benned, hogy igralmazol s kegyelmessz nekem; bánom bűneimet: Ezt a bánatot is kedves hívem Evangéliumnak hívjuk.

Igen, a könnyeknek azt a kristálypatakját, melyben lelkek fürödnek, azt a forrást, mely az üdvözítő érmítésére az emberi szivben fakad a bánatos szívek gyógyítására, azt evangéliumnak hívják. Ez az a forrás, melyről a prófeta szolt: „Az napon kufforrás nyílik meg a bűnösnek megmosására.” (Zach. 13, 1.)

IV. De ez még nem elég! Dehogy elég; még csak kezdet. Az evangélium bánata a tékozló fiuval nem éri be; magasabba csap föl érzelmének lángja s mélyebb, tüzebb bánatra tanítja hiveit. Tudjuk mi azt jól, mi a fölfeszített Jézusnak hivei, hogy az a bánatos szeretet, mely a tékozló fiu szívében ég s atyja karjaiba vágyódik, nem marad meg e lágy s édes érzel-mek keretében; a bánat lángját az Ur Jézus maga tüzvészé szítja s a bánat könyét keserű tengerre dagasztja, mikor a kereszt alá állítja bánkódó, bűnös gyermekeit. Ott is kúrija karjait s kezeit tékozló gyermekei felé, de ah, azok a karok sebzettek s azok a kezek szegekkel által- ütött kezek; arcan nemcsak könyek, de vérescep-pek gyöngyöznek; homlokán nem csak a gond barázdája, hanem a töviskoszoru árnyéka sötét-lik; ajka kékes, fájdalomtól rángatózó ajk; azon folyik le hozzánk a sutgó, de szíveinkben viharrá fokozódó szózat: „Ó ti mindnyájan, kik általmettek az uton, figyelmeztetek és lássátok, ha van-e fájdalom mint az én fájdalomam, mert megfeddett engem, amint mondtotta az Ur, az ő elbusult haragjának napján. (Jer. Siral. 1,12.) „Ó ti, kik általmettek” — mondja — nem, nem Uram — feleljük mi — nem mehetünk által; nem mehetünk tovább, gyökert vert a lábunk, nem hagyhatunk téged el annélkül, hogy hódol- latul ne ajánljuk föl bánatunkat s bánatunkban

Mai lapunk 4 oldal.

0000083

szívünket. Arcodra nézünk s szeméibe tekintünk s megrendülünk a gondolatlót, hogy bűneinkért halt meg Krisztus. Nemcsak, hogy által nem mehetünk, hanem feléd tartunk; stigmatizálva ennyi szeretettől a kereszt alá vonulunk s üdvösségünket is a kereszt szerető bánatában keressük. Ő igen, itt tisztulnak a szívek, itt lesz a bánatból tenger... tenger teli gyönggyel, gyöngyöztiszta lelkekkel! Itt áll a fájdalmas, a bánatos anya, ki a bűnösöktől, — testvéreim, mi tőlünk — átszegeztet Istent siratja és siratja átszegezőit is. Itt válik viharrá Magdolna bánata; itt lesznek sirókká, érzékenyekké a lelkek; itt dadog a nemzetek apostola is arról, hogy ő úgy érzi, hogy a bűnösök elseje; a szent kereszt bánatából árad világosság a lelkedre, melynek fényében felragyognak gyönyörű lelkek: Klára, Ferreri szent Vince, Borgiás és Assisii szent Ferenc, mind azt hirdetik: bánjuk, bánjuk bűneinket, nincs nálunknál nagyobb bűnös! A szent keresztől száll szét a fájdalom boldogsága, mely a bűnbocsánatban a legnagyobb vigaszt élvezi s tapasztalja azt, hogy nincs az a világi élvezet, melynek öröme össze lehetne hasonlítani a mély, igaz bánatnak megnyugásával, azzal a biztos érzettel, hogy jó nekem az Úr; megbocsát, mert szívből bánom bűnemet.

Föl tehát testvéreim, énekeljük: a kereszt-fához megyek, mert máshol nem lehetek nyugodalmat lelkennek! Közeledjünk hozzá az önmegtágadásnak, a negyvennap bíjtnak pusztai ösvényén; ne panaszkodjunk, hogy nehéz; aki nem bírja, annak az egyház ugyanis megkönnyíti; de ne panaszkodjunk, sőt ha megérezzük az önmegtágadás kelletlenségét, az jó, úgy illik, hisz Krisztus nyomában pusztai ösvényen akarunk negyvennapig járni. Nem lesz az nehéz nekünk, ha Jézust szeretjük; nem lesz nehéz nekünk, ha a keresztre tekintünk, melyet Jézus fölmagasztalt s szeretetének tüdőszlopává elváltoztatott. Nem lesz nehéz nekünk az önmegtágadásnak s bánatnak utja, ha az Úr zászlaja alá szegődünk, melyet vérvél pirosra festett s győzelmes lelkek szent jelvével emelt. Fáva növesztette, könnyeivel öntötte s lelkek pihenőjévé tette mondván: jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradotok s terhelte vagytok; jöjjetek hozzám, kik elhúgtatok és sárosok letetek; uszta vízzel a bánat harmatával hintem meg lelketeget s bekémet adom nektek.

Tartsuk meg mindnyájan a szent bójót, amennyire állapotunktól megtarthatjuk, tartsuk meg penitenciából bűneinkért s szeretetből a mi edes Údvőzőnkért s végezzük el mindnyájan a husvét szent gyónást és áldozást, hogy akik megiszultak bűneiktől, azokat szent szívere ölelhessen az Úr s a béke s a kegyelem csókját nyomhassa homlokukra. Amen.

Székesfehérvár, 1907. január 27-én.

OTOKAR s. k.

püspök.

A székesfehérvári püspök a főrendiházban.

Székesfehérvár, febr. 12.

Prohászka Otokár dr. székesfehérvári püspök a szombati ülésen a főrendiházban is belevitte a maga agilitását s azt az őszinte szeretetét a katolikus ügyek iránt, melynek fogva bátran neven nevezi azt, amit a magyar katolicizmus érdekeiben valónak tart. Megsürgette az autonómiát s mindenki megnyugvására kijelentette, amit mi különben már többször is megirtunk, hogy a magyar püspöki karban senki sem ellensége az autonómiának. A nyilatkozatot a kultuszminiszter is örömmel nyugtáztá.

A kongrua-kérdést klerikális tengeri kigyónak mondotta. Megmutatta felszólalásával az alsó-papság iránti testvéries érzületét, meg a modern viszonyok megkövetelte reformok szükségességének elismerését. Jól esett hallani ezt is a főpapi ajkáról.

Prohászka támogatta a hitvallásos tanítók és kántorok kérését a fizetésrendezést illetőleg. Dokumentálta ezzel, hogy az egyház vezetői is

a tanítóságban a munkástevért látják, mivel együtt kell munkálni az Úr szőlőjéért. A munkás pedig méltó a maga bérére.

Igy fogta át Prohászka felszólalásában a katolikus ügyek munkásainak érdekeit s apostoli meg törvényhozói szavát így emelte fel éretük. De nem feledkezett meg a népről sem; hisz ha megfeledezett volna, nem volna apostol. A tót nép lelki érdekei ügyébe, külön is szólott, mert aki ma is oly szép hazafias gondolkodásra valló beszédet mondott, tudja azt is, hogy nem az oktanlovonimuszban van a hazafiság.

Ugyis, mint hívei ennek a nagy apostol-utódnak, ugyis, mint a vezetése alatt álló katolikus ujságírás szerény napszámosai és ugyis, mint a keresztény politikának következetes, hűséges harcosai lelkesült örömmel s büszkeséggel köszöntjük Székesfehérvár püspökét, aki az adott körülmények közt első sorban a miénk most már s aki a törvényhozásban is hallatja szavát a keresztény Magyarországról.

A püspök főrendiházi beszéde szó szerint így hangzik:

Nagyméltóságú elnök ur, méltóságos főrendek! Csak rövid időre akarom igénybe venni a méltóságos főrendek türelmét, hogy egyrészt a vallás és közoktatásügyi miniszter ur programjának megszavazzam a bizalmat, másrészt pedig rámutassak arra a néhány pontra, amelyre megjegyzéseim volnának.

A vallás és közoktatásügyi miniszter ur az ő előadásában nem mutatott rá direkt a keresztény kultúrának megmentésére, éven, de nem kell nekem szó ott, hol a megtestesült szó, a teljes garantiát az iránt. A vallás és közoktatásügyi miniszter ur a keresztény kultúra alapján áll s kezét nyújt mindazoknak a főrekeseknek, amelyek ezt a kultúrát hathatósan elmozdították, modern nagy gondolatokkal és intézményekkel megteremték, melyek fejleszteni is tudnak.

Méltóságos főrendek! Erre az erőteljes, fejlesztendő, magyar történeti alapon álló kultúrának a szükségünk nekünk, kivált most, akkor világ-történelmi folyamatszamba, de másrészt mese-számba álló foszladozását látom a magyar társadalomnak.

Nagy baja van Magyarországnak most, méltóságos főrendek, nagyobb baja, mint Mo-hácsnál. Mert nem az a veszélyes terület le a nemzetet, amely a csatákon folyik, de az emberek fordulatát otthon értetlenül hajlja és nem az a földrengés és egergés képez veszélyt egy nép számára, amely annak tűzhelyét feltárgatja, hanem az a veszélyes állapot, amely két millió munkásként fölött meg, munkát és az a földrendés okoz veszélyt, amely meghagyja ugyan a házat, de becsulja annak ajtaját, mert földmunkára hsi a népt. A magyar népek lelkiéletben a magyar népek erkölcsi, hazafias, vallási ideáljai forrultak el, a magyar nemzeti eresz van megfagyva. Mintha két különböző zónának gyermekei volnánk, úgy néz az aso népreteg a felső osztályokra.

A kultuszminiszter ur egy erőteljes, hazafias nemzeti kultúrával akar ezeken a papokon segíteni és e részben erősíteni fogja első sorban az klerikális kátharsu, erkölcsi befolyást tenyezöket. Az 1848. évi XX. törvényekre támaszkodva meg akarja erősíteni a katolicizmusnak és a felekezeteknek az álláspontját és valahányszor a katolikus autonómiáról beszél, mindannyiszor melegen szól hozzájuk, mindannyiszor partolólag nyilatkozik. Követi ezt az állami érdek, mert Magyarország szal adásának bastyái, bizussékei azok az erőteljes autonómia, amelyek meg nem roppantják az államot belül és vidék kitéle. Már pedig a katolikus autonómia, meg vagyok gyö-zödve, az észszerű nemzeti fejlődésnek sokasom fog utjában állani, sőt gondom, hogy nagy nemzeti missziót is lefűsöl, mert a nemzetiségiek, főleg a tót nép fel fogja karolni, közebb fogja hozni nekünk, hogy a katolikus tótok ne tartsák magukat sem másodrendű hazafiaknak, sem másodrendű keresztényeknek, hanem hazafiaknak és testvéreknek.

Ugyancsak az egyház részéről a katolikus autonómiát mos is mint valóságos érdek tekintem, amelyet meg kell védeni és amely intézményt meg kell alkotni. Mert hiszen nem azt a demokráciát szolgáljuk mi, amely alulról épít fel-fel és minden jogot a néptől, a tömegtől származtat, hanem azt a demokráciát szolgáljuk, amely a jogokat helyesen megosztva, a köznek legjobbat szolgálatait nyújtja. A püspökök — meg vagyok gyö-zödve — semmiféle ellenkezést az autonómiával szemben nem fejtenek ki. En nem ismerem magyar püspököt, aki az autonómiát ellenzi. Mer: nem tekintünk mi vissza sem Justinian császárára, sem Nagy Károlyra, sem a középkor századaira, legfeljebb azért tekintünk oda vissza, hogy az egyháznak alkalmazkodási képességét megtanuljuk és ezzel az alkalmazkodási képességgel bele tudjunk állani a modern igényekbe és itt érvényesíteni.

Sürgös kötelességének tartja a nagyméltóságú miniszter ur másodsorban a katolikus papság kongruájának rendezését. Valóban szegényletes huza-vona — ha szabad azt mondanom — ez a kongruaügy, amely 20 év óta valóságos klerikális tengeri kigyóvá nőtt ki. Gondolom ez onnan van, mert sokat disputáltunk elvekről, amelyeknek taglalásába én most nem ereszkedem.

En, méltóságos főrendek, a tények alapján állok. A kultuskormány elfogadta a püspökök által ajánlott összeírási módozatot, azt végre is hajlatta. Most, nagyméltóságú miniszter ur, kerjük, hajtsa végre tovább is ezt az okos gondolatot, hogy az írott malasztból végre kenyér, élet-erő váljék. A katolikus papság valóban megérdemli ezt az ügybuzgóságot, mert hiszen túr, keresztosok jutalmakról mindent elárthatott; a sok alamásna után rá szolgált, hogy jogai is legyenek, jogai egy létszék alárlathoz.

De a kongruával összefüggésben vannak másféle kérdések is, szolgáltatások, pártér, par-periz, eszike, túró, fagygyu, kézinaszám és ilyenféle szolgáltatások, amelyek végre is Magyarországon közadózásában most fennállnak és úgy viszonylanak a modern közadózáshoz, mint a cigánysátrak a szép, fényes villasorokhoz. Ezt a közadózást okvetlenül meg kell változtatni. Követeli ezt a klerikusnak elkeseredett lelkiülete. Hiszen meg van mérgezve a fogalma és elernyed a lelke, naker a háveivel folyton viszályban van éppen a parber és ezen szolgáltatások miatt.

Követeli ezt egyszerűen mind a népek érdeke, mert az adó egy személytelen dolog, az adót lehet gyűlölni, de a párltben a gyűlölet már ki-hegyesedik, kesztesedik a személy ellen, ott a papság, sőt a vallásnak az érdeke szenved. És ezt a párlt, méltóságos főrendek, lehetne rendezni, hogyha a községek és amorfisacionális kölesent vennék fel; ezáltal semmiféle több vagy nagyobb teher nem haramódnék rájuk, mint a mostani parber és 40-50 esztendő múlva megszűnnek ez a türelhetetlen állapot.

Kiterjeszkedett azután a t. kultuszminiszter ur a püspökökre, arra a népiszkolára, amely voltaképpen forras mindazoknak az áldásoknak, amelyekkel a kultúra, az egyház, az állam jutott a népek forrasát képezi mindannak az etikai ercek, amelyből életé pályáján a kiscsmba megél. De éppen a népiszkolában kell erő, kell lélek, a népiszkola kell telíteni etikaiival és egy ilyen etikai kátharsuhoz egész ember kell. A kultuszminiszternek legjelentőségtelesebb reformja a néplantók kátharsuak rendezése és az egész tanítóság és az egész nemzet hálas lesz neki ezért, hogy iparkodott a néplantókban egy anyagi gondoktól lehetőleg emancipált egész embert beállítani a nemzet napszámosai közé.

Ezzel azonban összefügg, méltóságos főrendek, az a másik érdek is, hogy az állami tanító és a hitvallásos tanító között ne legyen szol különbség. Ne legyen különbség még a kántori fizetéseknek a rendezésében sem, t. i., hogy a kántori jövedelmek ne számítsák bele a tanítói fizetésekbe. Mert hogy ha az állami tanítóknak kántori jövedelme nem szerepel a kántori fizetésekben, épp oly joggal követelhetik azt a hitvallásos tanítók, hogy ez velük meg ne történhessék, annyival is inkább, mert a kántori jövedelem mindent a tanító poszta-master, lehet a tanító falkolafelügyelő vagy más ilyenféle; ezen a réven megszerzett garasai nem esnek a tanítói fizet-

tés kategóriájába. Ennek következtében követeljük, kívánjuk és kérjük ezt a kántortanítók számára.

Méltóságos főrendek! A katolikus tanítók-nak valamiféle háttérbe szorítása a nemzeti érdekek ellen való csekélyes lenne, mert a katolikus tanítóknak ilyen leszorítása által inferioritásba kerülne a katolikus népiskola, az pedig a nemzetnek az érdeke, hogy ez meg ne történjék. De ettől eltekintve, 27.000 embernek, a tanítóknak kebelében folyton égne tovább az elégtelenségnek parazsa és tüze. Az iskolafentartóktól pedig nagyobb áldozatokat alig lehet követelni, méltóságos főrendek, mert ezek az iskolafentartók, főleg a községek, már most is nagyobb áldozatokat hoztak, mint-mindazok a községek, amelyekben állami iskola van. Követeljük tehát méltán, hogy az állami adókból könnyítenek meg a mi terheink, az iskolafentartók terhei, amely adók által megszüntetettik vagy legalább is könnyítették az állami iskola jótéteményeiben részesülő községeknek a terhe.

Volna azután még egy fontos megjegyzésem, méltóságos főrendek! A népiskolának népszerű intézménynek kell lenni; a nép lássa benne saját nagy érdekét. De ez nem fog megtörténni, ha a nép valamiféle elkeseredéssel néz a népiszkolára. Itt nagyon ajánlom a kultuszminiszter ur figyelmébe azt a körülményt, melyre engem az én tanítványaim még esztendőmi szeminariumi spirituális koromban folyton figyelmeztettek, hogy a felső vármegyékben a föl népeket nagyon nagy az elkeseredés, mert az állami iskolákban, amintők mondják, még a miatyájkákat sem tanulják anyanyelvükön. Méltóságos főrendek! Az erős nemzeti állam kialakítása a mi érdekünk. Mi akarjuk, hogy minden nemzetiségű honpolgár, lelkes hazafi legyen, hogy tanulja meg a magyar nyelvet, de kérem a méltóságos főrendeket, utakon járjunk az elkeseredést főleg a vallási seregek tércé bevétele a nép sereibe. A kultúrának mindig igazságosnak kell lennie, mert hisz az igazság egyik lelke, szelleme a magas kultúrának.

És ha mi amellett vagyunk, hogy a magyar magyarul, a lengyel lengyelül mondja el miatyájkáját, engedjük meg a top népek is, hogy gyermeke a maga nyelven mondja el miatyájkáját. Ennek révén én azt kérem, hogy a vallásoktatás fölül történjen az illato népiskolában.

Még egy nagy érdek lebeg szemem előtt, t. i. az, hogy akadályozzuk meg az élet egész vonalán működő a törökcséket, amelyek a népiskola áldását letörték. E részben figyelmeztetem a nagyméltóságú miniszterek urat arra a nagy kihagyásra, amely talákon ugyazóvan vasárnapról vasárnapra történik: a gyermekek vasárnapi kérés-mérésai. Mennyi sok panaszt hall az ember mindentől, hogy ez által a népiskola jó törökvesztés nem egy gyökértől kikezdik.

Méltóságos főrendek! Nem lehet ezt rabizni sem a bírora, sem a jegyzőre; ezt a tilalmat ki kell függeszteni a koresmokban és a esendőseggel felügyeletére bízni. Hogy ha az ellen vétő koresmórost megbírságotlók (20-30 forint erejű), biztosítom a méltóságos főrendeket, hogy az a nagy fog gondoskodni arról, hogy fölbe egyetlen egy gyerek se mulasson a koresmában.

Ezeket akartam a méltóságos főrendek és a nagyméltóságú miniszter ur figyelmébe ajánlani. Iparkodjunk elosztani a felreértések anyeikat, némissuk el a panaszokat, amennyire fölünk lügg, hogy azután kezét fogjon család, iskola, pap, tanító, állam, egyház, hogy előmozdítsuk szerencsésen magyar történelmi nemzeti kulturánkat. A költségvetést elfogadom.

UJDONSÁGOK.

Székesfőváros, febr. 12.

A Rothschildok vagyona.

(*) Most, hogy a londoni Rothschild ház ifjú sarja egy magyar (?) virágszalát a tündérszép Wertheimstein Rózsikát látta az érdemes bankhoz illatos koszorújába s erről a nagy magyar (?) lapok, élükön a Kákesi magyar imperializmust, szép tárogatószóval hirdető Budapesti Hírlap-jával napok óta zengedeznek (bizonyára nem ingyen) hasábos dicsőírásokat: azt hiszik, nem végzünk felesleges munkát, ha rövidesen tájéko-

zatjuk olvasóinkat annak a háznak a vagyonáról, melynek ablakából a magyar (?) Rócsa a jövőben virítani fog és illatozni.

Hiteles adatok szerint a Rothschild-ház vagyona	
1800-ban kitélt	150 millió frankot (mondjuk: koronát),
1815-ben	312 " " " "
1830-ban	625 " " " "
1845-ben	1250 " " " "
1860-ban	2500 " " " "
1875-ben	5000 " " " "

Mint hogy, amint látjuk, a ház vagyona minden 15 évben megkétszereződik, ez a vagyon 1800-ban volt 10,000 millió korona, 1905-ben 20,000 millió korona.

Ma ennek a vagyonnak évi kamata 3%-kal 1,000,000,000, szóval: egyezer millió korona.

Ha a tőkét ma felosztanánk Magyarországon 18 millió lakosa között, egyre esnék belőle 1111 korona; az évi kamatból egy-egy lakosra 55 korona.

Vagyis: a tőkéből minden egyes lakója nagy Magyarországnak építhetne magának egy kis villát; évi kamatából beszerezhetné teli szénszükségletét, hogy senki sem fáznék.

Hogy miért mondjuk el mi mindezt most, az előleki nász alkalmából! Istenem! Hát csak afelett tűnődünk, hogy miért tartalmak a mi szocialdemokrata Jajabaink s az általuk tamadó melve módjára orrukánál fogva vezetett keresztény-magyar munkásnépek a magyar papság pár százezer holdnyi birtokán, mikor van arra alkalmasabb talaj is a Rothschildok 20,000 millió szemétdombján, nem is szóva arról, hogy a magyar egyházi birtoknak minden szegény magyar ember fia birtokosa lehet, ha jól megy a sorsa és érdemes rá, hogy ennek a magyar egyházi birtoknak jövedelme ezer és ezer szegény ember könnyeit törli le; ezer és ezer szegény gyermeket támogat tanulmányai folytatásában; ezer és ezer szegény beteg számára nyújt menhelyt a belőle felállított kórházakban; míg a Rothschildok vagyonát a legtehetőbb egy magyar: menyecske, a szép Rózsika számára jut föl, mint egy millió korona gondbesztő pénz címen. Megfolytattuk, de a világraszóló memnyező alkalmából egyetlen magyar lap sem emelkedett erről a vagyonról, még a „Népszava” sem, melynek pedig, mint tudjuk, nagyon szívén fekszik a szegény magyar nép jölete.

És a jövő heti szociális vitaszcénen mérget veszünk rá: megint halljuk majd emelkedni a nagyváradi püspök, a kalocsai érsek s a kaptalanok vagyonát, a szegény magyar munkásnép nyomorát s a mi jobb sorsra érdemes köntvéseink alibittal eltelve hallgatják a Budapestről leküldött reptülő-Jakabok és spányol inkvizítorok regelő partitárokok parfülo, vallásyváizló, farizeusi szenttorogatók kiseri szónokaitat.

Habha csak, buta foglalkozás az a szocialdemokratáság!

A jegűnnepély.

Ritka szép szórakozást nyújtott a városnak a vasárnap lejött jegűnnepély. A színpompás ünnepeget a Szekeschevany Keresztyező Egylet rendezte. Belenyúlt a keső esti órákba s úgy a résztvevőknek, mint a nézőközönségnek sok gyönyörűséget nyújtott.

Az ünnepepyról a rendezőbizottság a következő részleteket közli velünk:

Az ünnepepy rendezésével Varga Elemér városi mezzok, mint jegűmester lett megbízva. A versenybírósg tagjai Turján József elnöklete alatt: Kunos Gyula, Kuning György, Mészöly József dr., Nagy Dezso, Palánszky Miklós dr. és Verosmarty Abahy, start: Haischek Gyula dr. Időmő: Huban István, pályabírók: Köhler József, Laubner József, Kretel Ferenc dr., Kneifel István dr., Kirschner József dr., Krausz Nándor, Winkler Nándor, Zavaros Madár, Wünsch Antal, Eisenbarth Ferenc, Tóth István dr., Söhár Endre dr., Udvardy Géza, Havranek József, Tóth Lóránt, Kiss Miksa, Sztrélok Ede, Zoltán Emil Liebhart János voltak.

A jelmez felvonulástan résztvevők: Kuthy Margitka, Kuthy Ilonka, Gilling Lili és Gilling Poli, Arokay Mancsi, Hübner Marietta, Elefánty Mici, Keresztes Mariska, Löwy Dudas, Mayerhoffer Ferencné, Damer Gyuláné stb. továbbá Kubik K. Lajos, Wünsch Antal, Varga Elemér, Liebhart János, Hübner Bandi, ifj. Pfinn István.

A felsoroltakon kívül még számos szebbnél szebb jelmezt láttunk, a kiknek nevéit azonban szigorú inkognitójuk miatt nem tudhattuk meg. A jelmezes felvonulás után megtartott versenyek eredménye a következő:

1. Ifjusági műverseny. I. díj ezüstérem Lichtneckeri Ferenc, II. díj nagy bronzérem Gindl Udán. 2. Műverseny I. bronz lovasszobor Lichtneckeri László, II. díj gyufatartó nahagonifából Deslek István. 3. Hölgyek műversenye jelentkező hiányában elmaradt. 4. Gyors sikverseny 150 méterre 10 éven aluliaknak. I. díj Berndorfer György IV. o. t. és Enderse János IV. o. t. II. díj Gaál Andor IV. o. t. és Rosenberg Gyula IV. o. t. III. díj Szalkai Feri IV. o. t. és Horváth József III. o. t. 5. Páros műverseny. I. díj tolelt tükör Szegheó Beláné és szivarka doboz Dancinger Pál cs. és kir. főhadnagy. II. díj ékszer-tartó: Kovács Stefike és ezüstözött hamutartó: Kubik K. Lajos. III. díj Polaschek Anna és Bzshák József cs. és kir. főhadnagy. 6. Gyors sikverseny 500 méterre. I. díj, kártyatartó Lachnecker László, 1' 13" és 8". II. díj Kubik K. Lajos 1' 5" alatt. 7. Gyors sikverseny 1000 méterre. I. díj ezüstérem Hurbán Sándor II. real. II. díj nagy bronzérem Polaschek Pal V. gimn. tan. III. díj kis bronz érem Kovács Pal III. gym. tan. VIII. Gyors sik verseny 2000 méterre I. díj. tiszteletdíj és nagy ezüst érem Gyurmán Dezső dr. a budai torna egyet tagja, II. díj. tiszteletdíj és kis ezüst érem ifj. Szében Antal, a budai torna egyet tagja.

Jegűnkirányú választás: beérkezett 871 szavazat a melyből Klein Erzsike, 218, Fleisher Margit 215, és Berger Ilonka 214 szavazattal nyertek le a legtöbb szavazatot és így az egyet tiszteletdíját; egy-egy szép virágsokrot. A díjnyerteseken kívül közel járó számú szavazatot kaptak: Kenessey Bozsik, Kovács Stefike, Polaschek Anna, Takács Erzsike, Pethő Erzsike, Klein Jolánka, Sacler Erzsike, Fittler Lujza, Fittler Vilma, Szegheóné Molnár Juliska stb.

A versenyek lezajlása után a tiszteletdíjakat a közönséghez mézest beszéd kíséretében Turján József versenybírósgá elnök osztotta ki.

Ezutan a francia negyes következett a melyet mintegy 200 pár tancok. A negyest Nagy Dezso ur rendezte.

A negyes alatt és után tűzijáték volt — magnezium és piros fehér zöld színű bengál faklya világítással.

Az ünnepepyen közel 700-an vettek részt. A pálya területét a 4 db. ivlámpán kívül 350 db. lámpion világította. Az ünnepepyen cigányzene és katonazene működött közre. A Sas-utcán a koresolya pálya körül beláthatatlan volt a nézőközönség száma.

Az ünnepepy úgy erkölcsi mint anyagi tekintetben jól sikerült. A koresolyó egyesület csarnokában szükségessé vált kárpitos díszítő munkát Stupa János helybeli kárpitos és díszítő díjmentesen teljesítette.

(Hamvazás.) A farsangnak vége. Az eksiapáló harmonpas szentségimadás ma délután fél 6 órakor fejeződött be. Eftelkor kezdetét veszi a negyvennapos nagybójt. Holnap, szerdán reggel hamvazás lesz a templomokban. A szekesegyházban a hamvazást a 9 órai nagymise elején Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök végzi.

(A böjti disciplina.) A megyéspüspök január 27-én kelt ezidei első körlevelében, amelynek exhortatív részét lapunk élen közöljük, az apostoli szentszektől az 1863-ik év január 17-én nyert fölhatalmazás alapján az idei évre is ugyanazt a böjti rendet állapítja meg, mint az elmúlt évben.

Ez a rend a következő: A husételek élvezése tilos pénteki napokon, hamvazószerdán, a nagyhét három napján (zöldesütőtörök, nagypéntek, nagyszombat) kántorböjtkön, szerdán és pénteken, azokivül Karácsony, Pünkösd és nagyböjtdőzsongony (augusztus 15.) vigilán.

Az év minden más napján szabad a hus többszöri élvezése naponkim. Kivéve nagybójt minden napját (péntek kivételével), advent szerdait, szent Péter és Pál, nemkülönben Minden-szentek vigliáit, amikor az esti étkezésnél a husételek élvezését csak téri az egyház és az egyszeri élvezést ajánlja. A fentiekben említett

napokon az egyszeri jóllakás is úgy van megparancsolva.

Kivételes felmentvényben a husételektől való ezen csekély számú megtartoztatási napok alól, ezentúl is részesülhetnek a hívek alapos indoklással fogva. A kivételes felmentvények megadására az egyes személyekre vonatkozólag a plébániák vezetői és a gyóntatótyúk ezuttal is jogosultak.

— **(Hymen.)** Marsinesi *Hézel* Gyula dr., a magyar királyi szabadalmi tanács elnöke és neje, *Faigl* Katalin fia, *Ermő*, eljegyezte néhai meszlani *Meszlény* Lajos országgyűlési képviselő és neje, eörményesi és karánsebesi *Fiáth* Mária leányát, *Rózsikát*.

— **(Az új kaszinó felé.)** Széchényi Viktor gróf főispán által felvetett eszme, a mely a Vörösmarty-Kör és Tóvárosi Olvasókör egyesítését tüzte maga elé — logikusan közeledik a kifejlés felé s rövid idő múlva talán még e hó folyamán kimondják, a két kaszinó megszűnését és az egyesült kaszinó életbelépését, a melyet már a választandó új elnökség és tisztikar fog igazgatni. A két kör kiküldöttét január 10-én tartott együttes értekezletükön a következő indítványt hozták javaslatba:

Indítvány. A Vörösmarty Kör további fenállásának elhatározásával a Vörösmarty Kör közgyűlése a két kör tényleges egyesülésének eszméjét elfogadja. A két kör egyesülése olyképp viendő keresztül, hogy azok jogilag és tényleg egyesülnek, azaz a Tóvárosi Kör aktív és passzív vagyonával a Vörösmarty Körbe belemegy. Elfogadja a Tóvárosi Kör a Vörösmarty Kör azon kívánalmát, hogy a Vörösmarty Kör tisztikara és választmánya megbízásáról lemond és a két kör tagjainak más aláírási nyelvel összegyűjtött egyeteme fogja megválasztani az új tisztikart és választmányt és hogy a Vörösmarty Kör mestami helyisége az egyesülés után csak ideiglenesnek tekintessék. Kimondja, hogy az egyesülést előszerűnek és lehetségesnek és mivelhét a Tóvárosi Kör közgyűlése az egyesülés és a Vörösmarty Kör arról átiratlag értesül az aláírási nyelven tagul ajánlkozott aláírók meghívásával közgyűlést hirdet. 1906. dec. 19. Veresegyházi József s. k., a Vörösmarty Kör igazgatója, Kenessey Gyula s. k., dr. Szűts Andor s. k., Zalai Mihály s. k., gróf Széchényi Viktor s. k., dr. Holly Geza s. k., Viggázó Imre s. k., K. Nagy Dezső s. k., Námessy János s. k.

Ez az indítvány most vasárnap délután a Tóvárosi Kör közgyűlése elé került, a mely elé a következő határozat került:

A Tóvárosi Olvasókör elhatározta, hogy a Vörösmarty Körrel jogilag egyesül, akként, hogy aktív és passzív vagyonával feljön egy a Vörösmarty Körbe. A közgyűlés ezen határozata érvénybe lép azzal, a mint a Vörösmarty-Kör közgyűlése a két körből kiküldött szervező bizottság által dec. 19-én megszövegezett és aláírt, a Vörösmarty Kör által 1907. január 11-én tartott választmányi ülésében elfogadott határozatot elfogadja és a Tóvárosi Olvasókörrel közli.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta a határozatot kiegészítve *Holly* Geza dr. azon indítványával, hogy a Vörösmarty-kör legkésőbb aprilis 15-ig szintén adjon választ a kiküldött bizottság indítványára.

A mint halljuk, a Vörösmarty-kör még e hó folyamán megtartja rendkívüli közgyűlést, ahol előreláthatólag szintén egyhangulag elfogadják a jelzett indítványt.

Természetes, hogy ez az új kaszinó megalkakulásának csak formai része még. Az anyag, az új kaszinó megépítése s az ezzel járó sokféle nehézség ezután teszi próbát az egyesülés valószínűség megvalósulásának eszméjét. Nekünk nincs és nem lehet egyéb kötelességünk, mint hogy várjuk a legjobbat.

— **(A Tisztviselők otthonának estélye.)** Bárán mondhatjuk, hogy a farsang legjobban sikerült estélyének sorában említhetjük. Oly elegáns publikum vett benne részt, hogy az egykor szűrény kis egyesület szinte csodálkozott, hogy mivel nőtte ki magát. Igaz, hogy a hölgypublicum 80%-át már nem a régi tagok és családjaiban a hozzájuk csatlakozott új elem, a magántisztviselők sorából láttuk kialakulni. Hiába! a hatalmasabb elnyomja a gyengébbet s az bizonyos, hogy az utóbbiak az előbbieknél rangosabban tudnak mulatni. A táncot

megelőzőleg hangverseny volt, amelynek szereplői közt szívesen említtük *Lóny* Károlyné urhölgyet, aki mint eddig is annyiszor, ismét bebizonnyította hogy a zongora művészetének avatott mester. Különösen Chopin Berceuse-je rendkívül bájos volt. *Sziráhy* Dóra urónő *Bernstein* Ida kisasszony zongorakíséréte mellett néhány csinos dall adott elő élénk színézzel, fokozott ambícióval s nem mindennapi tehetséggel. A jelen voltak rokonszenyvel hallgatták előadását s hálával fogadták, mikor *Sziráhy* urhölgy egy kedves magyar dállal megszerezte az előirt programot. A honvédezenekar mint rendesen, most is magának követelte a siker országrészt. Frycraj mester ha nem lehetett is egészen elemében — hiszen a Magyar Király ugyancsak nem hangversenyteremnek született — mégis halommal aratta a babért.

— **(Legzövölésztás.)** Csösz község képviselőtestülete folyó hó 11-én *Bátory* József soponyai segédjegyzőt csösz községi legzövölés választotta. A választáson *Kálmán* Vince főszolgabíró elnökölt.

— **(A Tóvárosi Kör estélye.)** A rövidre szabott farsang mindenkinek meghozta vigasztát. Mindenki sietett magának megszerezni a kijáró élvezetet. A legkedélyesebb s legsikerültebb mulatások egyike a Tóvárosi Kör tegnapi esti teatélye volt. Valóban magán viselte az egész Kör karakterét, azt a családiaságot, azt a nyugt és szertartozandóságot, a mely a Kör tagjait eddig is egymáshoz fűzte s a melyet valami nehéz lesz a jövőben nélkülözni. Pedig ez az est jótólamán tucsustély volt. A mint *Kenessey* Gyula chük a múlt vasárnapi közgyűlésen tucsustély eddigi működése körül, egy a tegnapi estély is tucsustély volt a régi elnevezés mellett. Az estély igazi kedélyes estély volt. A siker faktorai az agilis igazgatók voltak, a k közt K. Nagy Dezső az ő népszerű nélkülval mint mindig, egy most is halálra kacagtatva hallgatót. „Az ócsanak” című költemény előadásával, majd Petőfi „Hazámhoz” című költemények igazi párhosszal, majd egy gannipista szövegcsere s végül egy szabó új jargónban való elszavalása a fénkius művészetek valdi rúche volt. *Panczinger* Pál főhadnagy töltőacurak öltözve, gitárral egy egész szép kitűnő dallal szórakoztatva hallgatóit, akik nem győztek ellege dicséret a ellettantán a hivatalos művészt.

Az estélyen résztvevő hölgyek névsora: *Balassa* Imréné, *Balassa* Sarolta, dr. *Preibauer* Viktorné, *Deutsch* Aladárné, *Fittler* Délané, *Fittler* Lujza és *Vilma*, *Geibard* Irma, dr. *Holly* Gezané, *Juraszék* Elné, *Kaltenacker* Ilrika, *Keczan* Izidorné, *Keczan* Ella, öz. *Keller* Karólyné, *Keller* Manka, *Kei* Cecy Gyuláné, *Kegl* Karólyné, dr. *Mészöly* Jozsefné, *Molnar* Ezzelné, *Momai* Juliska és *Vilma*, *K. Nagy* Dezsőné, *T. Nagy* Jozsefné, *Nemay* Erzsike (Nagy Kőrösi, *Ploesch* Ferencné, *Rauscher* Mieke, dr. *Kádler* Gyuláné, *Rieder* Ardena, dr. *Ritter* Gezané, *Selczer* Kerna, *Sinor* Manka, *Tóth* Gezané, *Turjan* Zsuzsáné, öz. *Udvardy* Jánosné, *Udvardy* Szabóné, *Viggázó* Imréné.

— **(Cinemintye.)** Hogyan, hogyan nem, tegnapi három szünetes bíráni olti anyai velődött elibenk a püspökvar tujekán. Nagyarándol jöttek az istenadák, a helyes hígyek aljáról. Algy elcsúszk rajtuk, hírel halván akkor mar an egy félféllel a *Kiss* István szexru potogarak, eszünkbe jöttöt a híres cine mntye, amely most mindha beleszékne volna magat egy székcselcrvani „Jajekba” is. Legálbi így fészül el a dolgot tudostásunk a következtelen:

Két évvel ezelőt töltött, hogy több öregszob-hegyi híkos legényt a helybeli királyi törvényszék *Kiss* József szob-hegyi eszsz feljelentése alapján elítelt. Az elítelték büntetésüket most töltötték ki és csak a múlt hó folyamán szabadultak a fogházból. Ezek és meg több társuk elhatározottak, hogy emiatt borszat alkak *Kiss* mezőornát. Magat a mezőort bami nem mertek, mert tudták, hogy általában revolverrel jár, hanem fián töltötték ki borszujukat.

Kiss István 21 éves legény a eszsz fia vasárnap este 9 óra tájban hazafelé igyekezett szob-hegyi lakásukra. Az uton összetájkkozott *Mayer* József, *Vager* István és *Ercs* Ferenc legényekkel, akik *Vince* Antal püncébe igyekeztek, ahol több legény társukkal együtt farsangi mulatást rendeztek. *Vager*, aki szintén egyike volt

azoknak, akik *Kovács* József feljelentése folytán be voltak zárva, utközben összevesztett *Kiss* Istvánnal. *Vager* elhagyta a társaságot és előre sietett *Vince* prészházába.

Kiss István már elhagyta a Vince-féle hajlékot, amikor *Vager* felszólítására, ennek vezetése alatt *Horváth* János, *Pintér* István, *Tujner* Károly, *Csurgai Horváth* István legények utána siettek, karókkal és botokkal addig ütötték, míg eszméletlenül össze nem esett és ott hagyták az utczenlen.

Később mások találták meg a vérébe fagyott legényt, akik bevitték a közbelben lakó *Hann* Mibály istállójába. Itt feküdt minden orvosi segítség nélkül a szerencsétlen legény, míg gyilkosai tovább folytatták a mulatást.

Kiss József csak vasárnap délután 3 órakor értesült fia bántalmazásáról és feljelentést tett a rendőrségen. Az ekkor már teljesen eszméletlen állapotban levő legényt beszállították a *Szent-György* kórházba. Kihallgatni már nem lehetett, mert este 8 órakor meghalt.

A rendőség nyomában megindította a nyomozást, melynek során megállapították, hogy *Kiss* István *Tujner* ütötte meg először, míg utlegelésén *Horváth* János karót használt.

Zaross Aladár rendőralkaptány ma egész nap a terheltek és tanúk kihallgatásával foglalkozott.

— **(A nöegyleti tárgysorsjáték husza.)** A Székesfehérvári Jókorny Nöegylet fölkérésére közöltük a folyó hó 10-én, vasárnap rendezett tárgysorsjáték mérőszámát a következőkben: 5, 10, 20, 78, 132, 155, 176, 225, 242, 243, 246, 256, 264, 271, 281, 290, 308, 310, 323, 329, 333, 344, 361, 379, 426, 434, 447, 466, 520, 523, 533, 535, 552, 588, 600, 648, 614, 659, 675, 700, 732, 733, 739, 745, 757, 771, 775, 795, 796, 811, 833, 925, 935, 937, 954, 1000, 1065, 1067, 1023, 1028, 1045, 1068, 1103, 1215, 1227, 1247, 1252, 1256, 1306, 1369, 1377, 1341, 1387, 1397, 1420, 1429, 1455, 1473, 1480, 1491, 1498, 1505, 1525, 1551, 1565, 1582, 1586, 1623, 1644, 1668, 1671, 1699, 1701, 1716, 1733, 1765, 1822, 1823, 1849, 1872, 1882, 1891, 1895, 1906, 1951, 2042, 2043, 2049, 2048, 2071, 2091, 2109, 2131, 2148, 2154, 2176, 2188, 2221, 2234, 2255, 2264, 2301, 2331, 2341, 2350, 2362, 2372, 2392, 2416, 2424, 2443, 2458, 2459, 2461, 2465, 2483, 2485, 2490. A tárgysorsjáték özvegy *Imbolsky* Karólyné dr. négyfelét az S. sz. a. lakásán vehetik át.

— **(Sikós a hó szalad a szán.)** Kissé vadul illeszultak Petőfi népdalának ezt a sorát *Vogl* Antal van oly nagybolto lovai a minap. Szombaton este, amikor poétikus és erotikus embetek a nóva szánt legálabb — a rózsájukhoz szoktak menni, ezek a toporzékolo állatok nagy ribilliót okoztak a városban. A bérlo egyik gazdatiszta a jelzett időben a városba hajtattott egy csilingelő szánon. A lovak ellenben valahol a felsővárost templom tájékán hókupacra tevétek, amiólt aztán megbokosodtak. Örült vágatásnak indultak aztán, miközben a gazdatiszta s a kocsist szerencsétlre baj nekül kiborítottak a szánból. A szánnak sem eszt baja s viték is tovább sebes vágatásban végig a Nádor-utcán, le a Kossuth utca karvarulatag, Itt szembe jött a szánal *Fiáth* György dr., *Tarján* Ernő kul tómemok társaságában. *Fiáth* dr. elűk ugrott a vágatlo lovakkal, mire azok néden irányt változtattak s neki mentek a kóter fele dohánytoz-dénel a balnak, majd a levélzserénynek. Az egyik lo össze is roncsoita a levélzserényt, a mivel aztán párze sügény is mintegy két te nyernyi sebet ejtett. A nagy rohanásban levő lovak meg a kocszlerger-féle cufrásza kirakatai alaposan megongaltak. Itt aztán meg álltak végre tihetetlenül. Nemsokára állatorvos érkezett s megyszemre, aki a megsebesült lovat az elvérzest megmentette. A lecsodésult lovak aztán kimerően vészorogtak visszafelé. A hó még siko volt ugyan, de a szán bizony nem sz ladt többé!

Faj és szintiszta fehér orpington tyuk tojásokat szállított, darabját koronaért esomagolással, szállítással együtt. Termékelleneket 10 napon belül visszaveszem. Szállítás sorrendben. **Nemeth József** Székesfehérvár, Deák Ferenc-utca.

Felelős szerkesztő: **Dr. HELVEY LAJOS.**